

KAMER VAN BEROEP GEMEENSCHAPSONDERWIJS**BESLISSING****GO / 2020 / 14 / ... / 14 DECEMBER 2020**

Inzake ..., wonende te ...,, bijgestaan door mevrouw ..., advocaat bij het advocatenkantoor ..., kantoor houdende te ..., alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verzoekende partij

Tegen HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS, SCHOLENGROEP ..., met zetel te ..., vertegenwoordigd door ..., algemeen directeur, bijgestaan door de heer ..., advocaat te ... , alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verwerende partij

Met een ter post aangetekende brief dd. 18 september 2020 heeft meester ... namens ... beroep ingesteld tegen de tuchtstraf 'de terbeschikkingstelling voor één jaar' die haar op 25 augustus 2020 werd opgelegd door de raad van bestuur van de SCHOLENGROEP Deze beslissing werd haar meegedeeld bij aangetekend schrijven van 31 augustus 2020.

1. Over de relevante gegevens de zaak

... is vastbenoemd kleuteronderwijzeres in het ..., behorend tot de Scholengroep Zij is sinds 1984 tewerkgesteld in het GO! en sinds 1990 in het Zij voerde tot eind schooljaar 2018-2019 haar opdracht uit bij leerlingen van 'type 2 en 4' en sinds september 2019 aan leerlingen van 'type 3', dit zijn "kinderen met ernstige emotionele en gedragsproblemen".

Op maandag 2 december 2019 begeleidt ... samen met haar collega-kleuterleidster ... een groep van vijf type 3-leerlingen van zes jaar naar een speelpleintje in de omgeving van de school. Deze extra-murosactiviteit heeft als doelstelling “rust brengen na de drukte van het weekend; leren stappen in de klasrij zonder duwen, trekken en leren doorstappen; zich aan de afspraken houden”.

Op dinsdag 3 december 2019 wordt schooldirectrice ... ingelicht over een incident dat zich voordeed tijdens de wandeling. Aan de basis van de kennisgeving ligt een facebookpost van ..., een dame die vanuit een huis langs het parcours van de wandeling -...- gezien heeft dat een juf een leerlinge bij de schouder greep en “een klap met haar vlakke rechterhand op de linkerwang van het meisje gaf”.

Uit het intern onderzoek dat de schooldirectrice op 3 december 2019 instelt blijkt a) dat ... verklaart dat het “voor haar zeer moeilijk is hierover uitspraken te doen gezien het gaat om een collega” en dat “zij niet gezien heeft dat haar collega echt sloeg tijdens de wandeling” maar dat zij “wel weet heeft van het feit dat haar collega kinderen soms hardhandig aanpakt” en “bevestigt dat ze haar collega al heeft aangesproken dat ze dat liever niet heeft”, b) dat ... haar verklaart “dat zij zich niet herinnert dat ze een kind zou geslagen hebben maar (dat zij) wel bevestigt dat ze een tik gegeven heeft”, dat zij op de bemerking van de directrice dat het niet de eerste keer is dat zij kinderen hardhandig aanpakt “dit bevestigt en daaraan toevoegt “dat zij wel eens haar geduld verliest”. Er wordt over het incident een vaststellingsfiche opgemaakt en mevrouw ... verweert zich daarop als volgt: “ik heb u verklaard mij niet te herinneren een kind geslagen te hebben. Ik verklaarde dat ik misschien “een tik” had gegeven. Onder een “tik” versta ik: een duwtje met vinger(s) tegen schouder of hoofd, maar zeker geen slag in het gezicht. Mijn collega heeft u verklaard dat ik niet geslagen heb of heeft het niet gezien Een kind echt fysiek raken of pijn doen heb ik nog nooit gedaan”.

Op 17 december 2019 beslist de raad van bestuur van de Scholengroep om een tuchtonderzoek tegen de verzoekster te voeren. Zij wordt daarvan in kennis gesteld met een aangetekend schrijven verstuurd op 19 december 2019.

Op 18 december 2019 beslist de Algemeen Directeur op advies van schooldirecteur ... om ... preventief te schorsen. Op 8 januari 2020 bevestigt de raad van bestuur, na de verzoekster daaromtrent gehoord te hebben, deze preventieve schorsing.

Op vraag van de Algemeen Directeur voert de onderzoekscel GO! a) een onderzoek naar het incident van 2 december 2019 en b) een onderzoek om “na te gaan of er zich in het recente verleden precedenten hebben voorgedaan, met andere woorden om na te gaan of mevrouw ... in het recente verleden leerlingen heeft geslagen of hen op een of andere manier fysiek zou belaagd hebben. De Scholengroep vraagt om daarbij speciale aandacht te besteden aan de verklaring van collega ..., waarbij de door mevrouw ... aangehaalde incidenten (indien mogelijk) in tijd en ruimte dienen gesitueerd te worden”.

Op 4 juni 2020 legt de Onderzoekscel GO! haar verslag neer. Zij komt tot het besluit a) dat aangenomen kan worden dat “mevrouw ... een leerling een tik of slag in het gezicht van ... gegeven heeft” (pag. 25) en b) dat “hoewel mevrouw ... didactisch heel sterk is -zij is in staat om de leerlingen iets bij te brengen, vooruit te helpen in hun ontwikkeling en ziet de kinderen graag, wat wederzijds is- straft zij de kinderen of wijst ze hen terecht op een hardhandige manier die als grensoverschrijdend beschouwd kan worden” en voorts: “Collega’s hebben verklaard dat dit geen dagelijkse kost is, maar dat zij uitvalt naar een leerling wanneer die haar uitdaagt of op een moment dat ze haar geduld verliest. Zelf is ze zich er niet van bewust dat bepaalde handelingen onaanvaardbaar zijn.” (pag. 33)

Op 25 juni 2020 wordt ... opgeroepen voor de hoorzitting in de tuchtzaak op 25 augustus 2020. Haar wordt medegedeeld dat de raad van bestuur overweegt haar voor twee jaar ter beschikking te stellen voor volgende tenlasteleggingen:

“ - Op 3 december 2019 leerling ... (leerling van type 3, ° 22 augustus 2013) te hebben geslagen ter hoogte van de woning van mevrouw ... in de

-In het verleden reeds verschillende keren op niet nader omschreven tijdstippen leerlingen te hebben geslagen zoals blijkt uit de getuigenis van leerling ... (type 3, ° 14 februari 2014) die tijdens het onderzoek gevoerd door de

Onderzoeksceel van het GO! getuigde dat u kinderen slaat in die mate dat het pijn doet.

Op een niet nader te bepalen tijdstip tijdens het eerste trimester van het schooljaar 2019-2020 de leerling ... te hebben geslagen nadat hij u eerst geschopt had, zoals blijkt uit het onderzoek.

-Op een niet nader te bepalen tijdstip tijdens de speeltijd een leerling met spalken (...) tegen de spalken te hebben geschopt omdat hij andere leerlingen pijn deed.

-Volgens getuigenissen van verschillende collega's op verschillende tijdstippen de voorbije schooljaren de leerlingen: hard te hebben vastgepakt of door elkaar te hebben geschud waardoor men aan de kinderen ziet dat zij daardoor pijn hebben; klappen te hebben gegeven; aan de haren te hebben getrokken; aan de oren te hebben gedraaid; in de armen te hebben genepen.

-Tijdens een incident in de refter op een niet nader te bepalen tijdstip een leerling bij de haren te hebben getrokken en het hoofd achteruit te hebben gehouden om eten in de mond te proppen.”

Op 25 augustus 2020 wordt de verzoekster door de raad van bestuur gehoord in haar verdediging. Dezelfde dag beslist de raad van bestuur dat de zes tenlasteleggingen allen bewezen zijn, dat zij tuchtfeiten betreffen en dat de ernst van de feiten een ernstige tuchtstraf rechtvaardigen. Volgens de raad van bestuur verliest de verzoekster geregeld haar geduld wanneer leerlingen zich onbetamelijk gedragen of niet doen wat van hen gevraagd wordt en heeft, mede in acht genomen dat de fysiek hardhandige aanpak van leerlingen niet te tolereren is, de verzoekster geregeld een grens overschreden en leerlingen te hardhandig aangepakt. Dit vergt volgens de raad van bestuur een sanctie die “de symboliek ver overstijgt”, zeker nu de leerlingen nog jong en weinig weerbaar zijn en zij als leerlingen van het buitengewoon onderwijs tot de meest kwetsbare groep van de samenleving behoren. Daarnaast houdt de raad van bestuur ook rekening met de omstandigheid dat de verzoekster een blanco tuchtregister heeft, dat er ook positief over haar wordt

getuigd in die zin dat zij een kleuteronderwijzeres is met goede bedoelingen die “een wat achterhaalde visie heeft op onderwijs” maar die toch open staat voor bijscholing en bijsturing in haar pedagogisch handelen. Om die redenen reduceert de raad van bestuur de voorgestelde tuchtstraf tot de terbeschikkingstelling voor de duur van één jaar.

De beslissing wordt met een aangetekend schrijven van 31 augustus 2020 ter kennis van de verzoekster gebracht. Die beslissing vormt het voorwerp van het onderhavige beroep, dat op 18 september 2020 ingediend is.

2. Het procedureverloop

De heer ... heeft namens verwerende partij met een mail dd. 25 november 2020 het administratief dossier ingediend.

Per mail dd.10 december 2020 heeft meester ... namens verzoekende partij nog een toelichtende memorie (zij noemt dit een “schriftelijk verweer”) en bijkomende stukken ingediend.

Op vraag van de verwerende partij wordt deze memorie van toelichting, omdat zij buiten de daarvoor voorziene termijn werd ingediend, uit de debatten geweerd. De laattijdige indiening van de memorie verhindert evenwel niet dat de Kamer van beroep acht kan slaan op de overgelegde bewijsstukken die bij het dossier gevoegd zijn en door de verwerende partij konden worden ingezien.

Per mail en per aangetekend schrijven van 25 september 2020 werden partijen regelmatig opgeroepen voor een hoorzitting op 25 november 2020. Per mail van 27 oktober 2020 werd een nieuwe datum, 14 december 2020, voor de hoorzitting meegedeeld aan de partijen. Op de hoorzitting van 14 december 2020 waren de partijen aanwezig of vertegenwoordigd.

Er werden geen getuigen gehoord.

3. Over de ontvankelijkheid van het beroep

Het beroep is tijdig en in de geëigende vorm ingediend.

4. De grond van de zaak

4.1. De verzoekster verwijt de verwerende partij dat de beslissing steunt op een gebrekkig onderzoek: het onderzoek steunt volgens haar op een eenzijdige getuigenis van ... die betwistbaar is omdat zij niet bevestigd werd door ... en ... noch haar ouders zich beklagd hebben; het onderzoek is ook zeer suggestief gebeurd, eenzijdig (leerkrachten die de verzoekster steunen werden niet ondervraagd) en met een vijandige sfeerschepping waarin acht geslagen werd op feiten die niet in de tijd gesitueerd kunnen worden.

4.2. De Kamer van beroep vindt in het verslag van de Onderzoeksceel GO! of in het relaas van de verschillende verhoren, niet de minste aanwijzing dat het onderzoeksteam zich niet objectief opgesteld zou hebben, noch wat betreft het feit van 2 december 2019 -waarin zij de getuigenissen tegen elkaar heeft afgewogen-, noch ten aanzien van de feiten die de vijf andere tenlasteleggingen onderbouwen. Integendeel, in haar analyse van de tuchtfeiten 2 tot 6 (pag. 32 van het verslag) concludeert de Onderzoeksceel vóór alles dat de verzoekster overkomt als “een goede juf, didactisch heel sterk, iemand die erin slaagt de kinderen iets bij te brengen en hen vooruit te helpen”. De omstandigheden waarnaar de verzoekster verwijst zijn geen van allen een reden om de bewijswaarde van het onderzoeksverslag te verminderen.

5.1. De verzoekster voert aan dat de tenlasteleggingen geen van allen bewezen zijn. Wat de eerste tenlastelegging betreft stelt zij dat noch het slachtoffer (...) noch de begeleidende collega (...) bevestigen dat “er iets gebeurd is” en dat de getuigenis van ... twijfelachtig is, nu zij fysiek van het gebeuren verder af stond dan ..., zij de

school pas gecontacteerd heeft nadat anderen haar hebben aangespoord en zij op het ogenblik van de feiten zelf de leerkrachten niet aangesproken heeft.

Wat de overige tenlasteleggingen betreft wijst zij er in het algemeen op dat de feiten niet in de tijd gespecificeerd zijn en dat zij steunen op verklaringen van leerkrachten die haar liever kwijt dan rijk zijn (directeur ..., collega ...). Tegen de concrete tenlasteleggingen brengt zij in: de tweede tenlastelegging steunt enkel op een algemene verklaring van leerling ...; de derde tenlastelegging steunt op een “eenzijdige bewering” van collega ... die niet door de betrokken leerling wordt bevestigd; de vierde, vijfde en zesde tenlastelegging steunen op een eenzijdige verklaring van collega ..., die een petitie tegen de verzoekster opstartte toen eind 2019 de verzoekster in de problemen kwam.

5.2. De Kamer van beroep beoordeelt het bewijs van de feiten en het aanwijzen als tuchtvergrijpen als volgt:

a) wat de eerste tenlastelegging (feit van 2 december 2019) betreft:

... heeft in een facebookpost het incident aan de orde gesteld en haar opvolgende verklaring aan de onderzoekscollega stemt daarmee overeen: zij heeft gezien dat de verzoekster een “slag” of een “klap” in het gezicht van ... gegeven heeft. Uit het onderzoek van de Onderzoekscollega GO! blijkt geen reden om de betrouwbaarheid van de getuige in vraag te stellen. De verzoekster harerzijds heeft het in haar verklaring aan de schooldirectrice over van “misschien een tik (een duwtje tegen schouder of hoofd)”. ... begeleidde de groep kinderen; zij verklaart aan de directrice niet gezien te hebben dat de verzoekster het kind “echt sloeg”, maar zegt eerst dat “het voor haar zeer moeilijk is hier uitspraken over te doen gezien het gaat om een collega”.

In acht genomen de ontwijkende verklaring van ... en de erkenning door de verzoekster dat zij ... niet geslagen maar “misschien een tik” gegeven heeft, kan de Kamer van beroep niet buiten de vaststelling dat, zelfs aangenomen dat de getuigenis van ... mogelijks te scherp is waar zij het heeft over een slag of een klap in het gezicht, de verzoekster in ieder geval aan ... een “tik” gegeven heeft, hetgeen -begrepen als een nodeloze en als bestraffing bedoelde fysieke aanraking-, een niet-

toegelaten inbreuk op de fysieke integriteit van de betrokken leerling en dus een tuchtinbreuk vormt.

b) wat de overige tenlasteleggingen betreft:

De feiten die aan die tenlasteleggingen ten grondslag liggen gaan allen terug op verklaringen die aan de Onderzoeksceel GO! afgelegd zijn. Is de vijfde tenlastelegging eerder een opsomming van (uit het onderzoeksverslag blijkende) omstandigheden die aantonen dat de verzoekster blijk gaf van een “kordate aanpak” die “af en toe ontspoord naar een hardhandige aanpak inclusief grensoverschrijdende handelingen” en waarin de collega’s zich niet konden vinden, dan gaan de andere tenlasteleggingen terug op concrete verklaringen van collega’s en/of leerlingen. Er is geen reden om de geloofwaardigheid van de verschillende getuigen in vraag te stellen.

De Kamer van beroep moet evenwel vaststellen dat de geïndividualiseerde incidenten niet onmiddellijk het voorwerp hebben uitgemaakt van enige klacht of onderzoek maar dat zij pas nu, wanneer het incident met ... aan de oppervlakte komt, tot een optreden van het bestuur aanleiding hebben gegeven. Zij hebben een plaats in de aan de Onderzoeksceel gedane verklaring dat collega’s zich reeds eerder bij de directie hadden beklagd maar dat de toenmalige directrice daar “niets mee gedaan heeft” (verslag pag. 27), en de vaststelling dat verschillende collega’s op de hoogte waren van onbetamelijk handelen van de verzoekster maar dat zij dit nooit als zodanig bij de bevoegde overheid hebben aangekaart tot op het ogenblik dat mevrouw ... met haar klacht “de bal aan het rollen gebracht heeft” (pag. 32). Het tijdsverloop tussen de verschillende feiten en de verklaringen aan de Onderzoeksceel laat niet toe de precieze omstandigheden van elke gebeurtenis te beoordelen.

De collega’s die in het verleden zagen dat de verzoekster ernstig over de schreef gingen hadden de verantwoordelijkheid om dit bij de bevoegde overheid aan te kaarten. Die had dan de feiten kunnen kaderen en ze, acht slaand op de specifieke omstandigheden van elke zaak, tuchtrechtelijk kunnen vervolgen dan wel ze als een houding in het functioneren betrekken in een evaluatieprocedure. De omstandigheid dat de directrice de verzoekster mogelijks de hand boven het hoofd hield had hen niet mogen verhinderen dit via andere kanalen bij de raad van bestuur te brengen.

Door dit te gelegener tijd niet gedaan te hebben, maar integendeel nu zelfs aan te geven dat de verzoekster, ondanks het feit dat zij soms haar geduld verloor, een goede leerkracht is, mist hun betoog de overtuigingskracht die nodig is om te besluiten dat de hier besproken feiten allen de vereiste ernst vertonen om ze als tuchtfacten samen met de eerste tenlastelegging in een tuchtdossier te betrekken.

6.1. De verzoekster betwist de strafmaat., vooreerst omdat de feiten niet bewezen zijn, vervolgens omdat een terbeschikkingstelling voor haar grote gevolgen heeft die in wezen neerkomt op een verwijdering uit de school terwijl zij, los van een waarschuwing, een vlekkeloos parcours heeft gereden, met hart en ziel haar werk gedaan heeft en met veel geduld probleemkinderen begeleid. Zij vindt dat zij hoogstens een blaam verdient.

6.2. De Kamer van beroep acht de eerste tenlastelegging bewezen in de zin dat zij zich vergrepen heeft aan het hardhandig terechtwijzen van een leerling. Aangezien welkdanige aantasting van de fysieke integriteit van een leerling niet geduld kan worden, verdient de verzoekster meer dan een symbolische tuchtstraf. Om haar te laten inzien hoe groot de graad van afkeuring is die het bestuur hecht aan haar misgreep, is het aangewezen haar fysiek uit de school te verwijderen.

Daar tegenover staat dat de verwerende partij niet betwist dat de verzoekster een goede leerkracht is, die de leerlingen veel bijbrengt en zelfs geliefd is bij de leerlingen. Uit het dossier, inzonderheid de verklaringen van collega's, blijkt ook dat het ten laste gelegd feit kadert in een verouderde visie op het onderwijs van probleemleerlingen. Die elementen brengen bij de Kamer van beroep tot de overtuiging dat de partijen best gebaat zijn met een concrete opvolging van verzoeksters functioneren in het kader van een evaluatieprocedure.

6.3. In het licht van wat voorafgaat is een schorsing voor de duur van één maand de gepaste tuchtsanctie.

BESLISSING

Gelet op het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het
Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde
personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de
evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs, zoals
gewijzigd;

Gelet op het Besluit van de Vlaamse Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen
en Brussel van 6 augustus 2009 houdende aanstelling van de voorzitter en
plaatsvervangende voorzitters van de Kamer van Beroep voor het personeel van het
gemeenschapsonderwijs, zoals gewijzigd;

Gelet op het Werkingsreglement van de Kamer van Beroep, zoals goedgekeurd op
10 november 2011;

Gelet op de hoorzitting van 14 december 2020;

Na beraadslaging;

Na geheime stemming over het voorstel van nieuwe tuchtstraf ‘de schorsing
gedurende één maand’, met 5 stemmen voor en 2 stemmen tegen.

Enig artikel

De beslissing van 25 augustus 2020 van de raad van bestuur van de scholengroep
..., houdende het opleggen van de tuchtstraf ‘de terbeschikkingstelling voor één
jaar’ aan mevrouw ..., wordt niet bevestigd. De tuchtstraf ‘de schorsing gedurende
één maand’ wordt opgelegd.

Aldus uitgesproken te Brussel op 14 december 2020.

De Kamer van Beroep was samengesteld uit :

De heer André VANDENDRIESSCHE, voorzitter;

Mevrouw P. DE VIS, mevrouw N. DE CALUWE, mevrouw H. ELOOT en de heer G. VAN PASSEL, vertegenwoordigers van het gemeenschapsonderwijs;

De heren G. ACHTEN, D. DIETRICH en A. VANDROMME, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt, na loting, mevrouw P. DE VIS niet deel aan de stemming.

Mevrouw P. MICHIELS, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij en voor het dossier.

De Secretaris,

De Voorzitter,

P. MICHIELS,

A.VANDENDRIESSCHE